

Πρέπει λοιπὸν γὰρ ἡξεύρηστοι πρῶτοι, ὅτι καθὼς τὸ κέντρον εὑρίσκεται εἰς τὸν κύκλον, καὶ ὅλαι αἱ εἰς τὸν περιφέρειαν τὸν κύκλον ἐκφερόμεναι γραμμαῖ, ἀπὸ τὸ κέντρον ἐκφέρονται, εἰς τὸ κέντρον ἐπιτρέφεται, καὶ ἐν τῷ κέντρῳ εἶναι ἡνωμέναι· ἔτι δὲ ἡ καρδία εὑρίσκεται εἰς τὸν ἀνθρώπου ὠσὶν ἐν τὸν κέντρον, εἰς τὸ δόποιον εἶγαι ἡνωμέναι ὅλαι αἱ αἰδήσεις ὅλαι αἱ δυνάμεις τὸ σώματος· καὶ ὅλαι αἱ δυνάμεις τῆς ψυχῆς· εἶναι δὲ ἡ καρδία κέντρον, τριχῶς διεωρθέμενον, ὡς κέντρον φυσικὸν, ὡς κέντρον ὑπερφυσικὸν, καὶ ὡς κέντρον παραφυσικόν.

"Οτι ἡ Καρδία εἶναι κέντρον φυσικόν.

Ἐναι κέντρον φυσικόν· διατὶ ἡ καρδία πρῶτη πλάττεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη τὸ σώματος· ἔτι δὲ τὸ λέγει ὁ μέγας Ρασίλειος· „Ἐν τῇ γενέσει τῶν ζώων ἡ καρδία πρῶτη καταβληθεῖσα παρατίθεται τῆς φύσεως, ἀναλογεῖσα τῷ μέλλοντι συνίσταται ζώω, τὴν παρατίθεται τῆς φύσεως λαμβάνει καταβολήν· διὸ δι τοιμήκτως ταῖς οἰκείαις ἀρχαῖς περιῆφαι νομένη τὸ σώματος, αἱ κατὰ τὰ μεγέθη· οὐδὲ διαφορὰί τῶν ζώων ἀποτελεῖται (α).” Ἔτι δὲ οἱ Ἰατροὶ κοινῶς γνωματεύσιν, ἔτι ἡ καρδία, κεῖται μὲν εἰς τὸ μέσον τῆς σύνθετος, οὐδένει δὲ πρὸς τὸ ἀριστερὸν μέρος (β) (ι). Ὁ δεν συνάγεται, ὅτι ἡ καρδία, καὶ καθ' αὐτὴν τὴν αἰδήσιν, καὶ τὸν μέσον τόπον, ἐν ᾧ εὑρίσκεται, κέντρος λόγου ἐπέχει πρὸς τὸ ὅλον σῶμα· διὸ τοῦτο, ὡς μόνον πρῶτη πλάττεται ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη, ἀλλὰ καὶ ἕνερον ἀπὸ ὅλα νεκρῶται· καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ καρδία, η ρίζα, καὶ ἀρχὴ, καὶ πηγὴ ὅλων τῶν φυσικῶν δυνάμεων τὸ σώματος, τῆς φυτικῆς, τῆς θρεπτικῆς, τῆς αὐξητικῆς, τῆς ζωτικῆς, τῆς αἰδητικῆς, τῆς θύμικῆς, τῆς ἐπιθυμικῆς, καὶ τῶν λοιπῶν· ὅμοίως καὶ ὁ-

(α) Ἐρημ. εἰς τὸν Α. Ψαλμ.

(β) Σελ. 346. τὸ πολιτικὸν θεάτρον

(1) Ποῖον δὲ χῆμα ἔχει ἡ καρδία τὸν ἀνθρώπον, ὅρα εἰς τὸ πέλος τῶν βιβλίων τέττα; Σελ. Α. καὶ Β.

λων τῶν φυσικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς, τῆς νοερᾶς, λέγω, τῆς λογισικῆς, καὶ τῆς θελητικῆς.

"Οτι ἡ ἥστια τῆς ψυχῆς ἐν τῇ Καρδίᾳ εὑρίσκεται.

"Οδεν δὲ βούτη τῆς ψυχῆς, ὡς εἶδος ἐστα τὸ σώματος, ἀντίχι ὡς ἐν ἀγγειῷ περιέχεται· ἀσώματος γάρ· ἀλλὰ δύμως, ὡς ἐν ὄργανῳ καὶ ὄχιματι, εὑρίσκεται ἐν τῷ μεσαίτατῳ τῆς καρδίας, καὶ ἐν τῷ κατὰ τὸ μεσαίτατον ἀπειλικρινέμω, καὶ καρδιοπάτῳ πνεύματι, τῷ μεσιτεύοντι μεταξὺ σώματος, καὶ νοοῦς· (ὅπερ ἡ ζωτικὸν, καὶ ἀνγειόδες, καὶ ψυχικὸν Πνεῦμα καλεῖται, καὶ νευρώδης χυμός, παρὰ τοῖς Θεολόγοις, Φυσικοῖς, καὶ Μεταφυσικοῖς) κατὰ τὸν μέγαν Μακάριον, καὶ τὸν Θεῖον Γρηγόριον τὸν Θεοσαλονίκης (α). Καὶ ἀλλας Πατέρας, καὶ πολλὰς νεωτέρες Θεολόγους, μάλιστα δὲ τὸν Κορέσιον. Ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ δὲ, ὡς ἐν ὄργανῳ εὑρίσκεται, ἐχει ἥστια, καὶ ἡ δύναμις τῷ νοοῦ, ὥστοι τῆς ψυχῆς· ἀλλὰ μόνη ἡ τῷ νοοῦ ἐνεργεία, ὡς προείπωμεν ἐν τῇ ἀρχῇ· καὶ ἀφει τὰς νεωτέρες Φυσικές, καὶ Μεταφυσικές, μὲν λέγεται, ὅτι, ἡ ἥστια τῆς ψυχῆς εὑρίσκεται εἰς τὸν Ἐγκεφάλον, καὶ εἰς τὸ τέλον Ἐγκεφάλος Κωνάριον· διατὶ τοῦτο εἶναι τὸ ἴδιον, ὡστὸν νὰ εἴπῃ τινὰς, ὅτι ἡ φυτικὴ ψυχὴ, δὲν εὑρίσκεται ἀρχικῶς εἰς τὴν δίζανην τῷ δένδρῳ, ἀλλὰ εἰς τὸν καλάδον, καὶ εἰς τὸν καρπόν. Τὸ διδασκαλεῖον τῶν Γραφῶν, καὶ τῶν ιερῶν Πατέρων, εἶναι ἀληθέσερον ἀπὸ τὰ διδασκαλεῖα τῶν ἀνθρώπων (ι).

(α) Σελ. 957. Φιλοκαλ.

(ι) Ἐπειτα καὶ τοῦτο πρέπει νὰ συχαθάμεν· ὅτι κάθε ἀεικόνιτον ἡ φεικόνιτον, ἀναλογεῖται ἔχει, καὶ ὅμοιότηται, καὶ συγγένειαν μὲ τὸ ἀεικόνιτον· Ἐπειδὴ δὲ ἡ καρδία, καὶ τὸ ἐν τῇ καρδίᾳ ἀπειλικρινέμον Πνεῦμα, ἀεικόνιτον ἐστιν, ἀμα καὶ ἡ ἀεικόνιτος ψυχὴ, ἐν τῇ ἀεικόνιτῳ καρδίᾳ νὰ εὑρίσκεται κατὰ ἥστιαν καὶ δύναμιν, καὶ ἀκόλευτον, καὶ εὐλογόν ἐστι, μᾶζαν, ἡ νὰ εὑρίσκεται ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· Ὅτι μὲν εἰς ἡ καρδία ἔστιν ἀεικόνιτος, πρόδηλον· διατὶ αὐτὴ ἀφ' ἐ πλαστῆ μιν φορᾷ, δὲν πάνει ἀπὸ τὴν νὰ κινήσαι, ἵνας καὶ ἐξέλθῃ ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώματος, β. ὅτι αὐτὴ εἶναι πηγὴ ἡνῆς ὅλη τῇ